

KRONİK HEPATİT B TANILI OLGULARDA MASLD VE MASH'İN YÜKSEK PREVALANSI: KESİTSEL ARAŞTIRMA

Uz.Dr.Deniz GÜR ALTUNAY, Dr.Öğr.Üyesi Müge TOYGAR DENİZ,
Doç.Dr.Orçun BARKAY, Uz.Dr.Şule DAMLACA, Uz.Dr.Ayşe YÜKSEL,
Prof.Dr.Sıla AKHAN

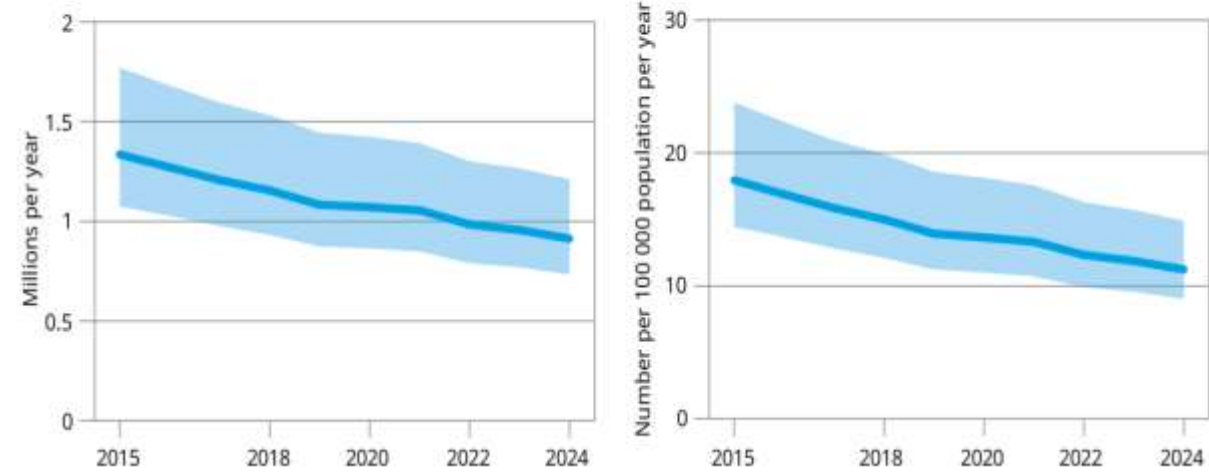

GİRİŞ

Kronik Hepatit B & MASLD - MASH

- Tüm dünyada yaklaşık **240 milyon** birey kronik hepatit B (KHB) ile yaşamaktadır.
- Her yıl yaklaşık **0.9 milyon yeni HBV infeksiyonu** ortaya çıkmakta
- Karaciğer ilişkili mortalitenin en sık nedeni olmaya devam etmekte.
- Yılda yaklaşık **1.1 milyon ölüme** neden olmakta.

Fig. 3.1. Global trends in the incidence of HBV (blue) and HCV (green) infections, absolute numbers (left panels) and rates (right panels), 2015–2024^a

Kronik Hepatit B & MASLD - MASH

- Metabolik disfonksiyon-ilişkili steatotik karaciğer hastalığının (MASLD) küresel yaygınlığı %38
- 2040 yılına kadar %55'e yükselmesi beklenmekte.

MASLD ve MASH'in artan yükü
Heterojen veriler ile belirsiz yaygınlık

KHB ve MASLD&MASH birlikteliği endişe verici bir hale gelmiştir.

AMAÇ

KHB olgularında MASLD & MASH prevalansını ortaya koymak

MASLD & MASH varlığı ile ilişkili faktörleri aydınlatmak

GEREÇ VE YÖNTEMLER

5

- Araştırma çok merkezli, kesitsel çalışma olarak tasarlandı.

Dahil Edilme Kriterleri:

- 18 yaş ve üzeri
- ≥ 6 aydır bilinen HBsAg pozitifliği olan KHB olguları

Dıřlanma Kriterleri:

- Hepatit C ve D koinfeksiyonu
- Alkol tüketimi kadınlarda >20 g, erkeklerde >30 g
- HCC tanılı
- Gebe olgular

MASLD Tanısı

- **Biyopsi veya görüntülemeye karaciğer yağlanması:** USG ile belirlendi.
- **Alkol alımının kadınlarda 20 g/gün, erkeklerde 30 g/gün sınırlarını aşmaması**
- **En az bir kardiyometabolik kriter varlığı:**
  - Fazla kiloluluk veya obezite (BMI $\geq$ 25, bel çevresi K $\geq$ 80 cm, E $\geq$ 94 cm)
  - Disglisemi veya tip 2 DM

Prediyabet: HbA1c 39-47 mmol/mol (5.7-6.4%) veya

Açlık plazma glukozu 5.6-6.9 mmol/L (100-125 mg/dl) veya

OGTT sırasında 2-saatlik plazma glukozu 7.8-11 mmol/L (140-199 mg/dl)

Tip II DM: HbA1c $\geq$ 48 mmol/mol ($\geq$ 6.5%) veya

Açlık plazma glukozu $\geq$ 7.0 mmol/L ($\geq$ 126 mg/dl) veya

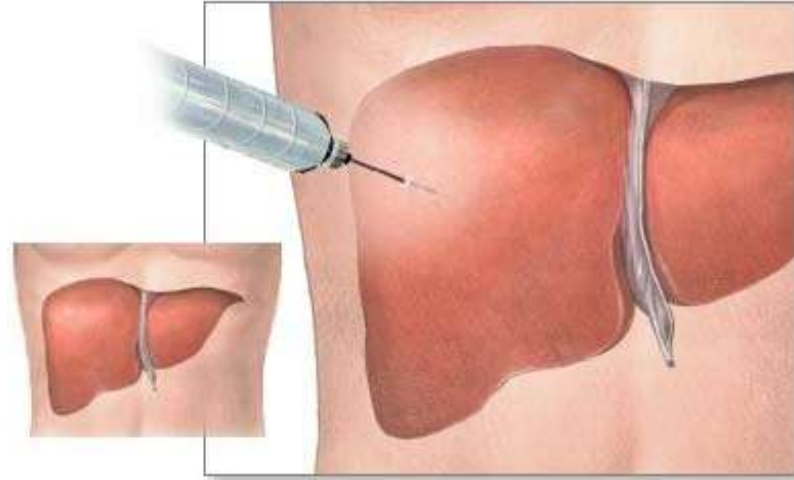
OGTT sırasında 2-saatlik plazma glukozu $\geq$ 11.1 mmol/L ($\geq$ 200 mg/dl) veya

tip II DM tedavisi alıyor olmak

- Plazma trigliserid $\geq$ 150 mg/dL veya lipid düşürücü tedavi alıyor olmak
- HDL-kolesterol K $\leq$ 50 mg/dL, E $\leq$ 39 mg/dL
- Kan basıncı $\geq$ 130/85 mmHg veya hipertansiyon tedavisi alıyor olmak

MASH tanısı

- Karaciğer biyopsisi yapılmış ve patolojide inflamasyon ile balonlaşma tespit edilmişse MASH tanısı konulur.

Kategorize Parametreler

- Vücut kitle indeksine (VKİ) göre;
  - $<25 \text{ kg/m}^2$: düşük kilolu/normal
  - $25\text{--}29.9$: kg/m^2 fazla kilolu ve
  - $\geq 30 \text{ kg/m}^2$: obez olarak kategorize edildi.
- Trombosit sayısı $<150 \times 10^9/\text{L}$ olan olgular trombositopenik olarak değerlendirildi.

İstatistiksel Analiz

- Araştırma verilerinin istatistiksel değerlendirmesi için SPSS 21.0 istatistik yazılımı (IBM Corp., Armonk, NY, ABD) kullanıldı.
- **Primer Sonlanım Noktası:** MASLD ve MASH prevalansının saptanması
  - Yüzdelik oranlar, güven aralığı (GI) ile birlikte tanımlayıcı istatistikler kullanıldı.
  - MASLD & MASH saptanan ve saptanmayan gruplar arasındaki karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t-testi ve Mann-Whitney U testi kullanıldı.
  - Grup karşılaştırmalarında gerekli durumlarda ki-kare testi ve Fisher's exact test kullanıldı.

İstatistiksel Analiz

- **Sekonder Sonlanım Noktası:** MASLD&MASH ile;
  - Biyokimyasal parametreler
  - Metabolik sendrom parametreleri
  - HBV ile ilgili parametreler arasındaki ilişki

bağımsız örneklem t-testi

Mann-Whitney U testi

korelasyon analizi

Pearson korelasyonu (normal dağılımda),

Spearman korelasyonu (normal olmayan dağılımda)

T-testi, Ki-kare testi ve Fisher's Exact Test

Logistic regresyon analizi

İstatistiksel
anlamlılık:
p değeri <0,05

BULGULAR

- Arařtırmaya 272 olgu dahil edildi.
- MASLD prevalansı: %55.9 (152/272)
- MASH prevalansı: %24.8 (27/109)

Tablo-1: MASLD tanılı olan ve olmayan olguların karşılaştırılması

	Toplam (n=272)	MASLD-pozitif (n=152)	MASLD-negatif (n=120)	p değeri
Yaş, yıl, ortalama ± SS	49.74 ±13.67	50.89 ±13.15	48.28 ±14.22	0.117
VKİ (kg/m ²), medyan (IQR)	26.79(24.49-29.74)	28.02 (25.54-30.82)	25.02 (22.80-27.59)	<0.001
Bel çevresi, cm, medyan (IQR)	92.00 (82.25-100.75)	94.00 (85.00 102.00)	89.00 (80.00-98.75)	0.002
HbA1c (%), medyan (IQR)	5.60 (5.00-5.90)	5.70 (4.92-6.07)	5.50(5.00-5.80)	0.083
Glukoz (mg/dL), medyan (IQR)	93.90 (86.00-103.00)	96.00 (88.00 108.25)	91.00 (83.25-98.00)	0.001
Trigliserid (mg/dL), medyan (IQR)	127.00 (87.80-174.50)	144.00 (94.97 184.75)	106.20(78.00 148.00)	<0.001
HDL (mg/dL), medyan (IQR)	44.00 (37.10-52.00)	42.00 (37.00 50.35)	46.00(39.00-55.00)	0.019
LDL (mg/dL), medyan (IQR)	107.20 (92.00-124.90)	111.00 (97.00 127.00)	102.39 (87.75 118.14)	0.015
Sistolik KB, mmHg), medyan (IQR)	120.00 (115.00-130.00)	120.00 (120.00 130.00)	120.00 (110.00 130.00)	0.148
Diastolik KB, mmHg), medyan (IQR)	80.00 (75.00-82.50)	80.00 (75.00 83.00)	80.00 (73.50-81.00)	0.132
ALT (IU/L), medyan (IQR)	21.55 (16.00-31.00)	24.00 (16.00 31.75)	21.00 (15.80-27.75)	0.079
AST (IU/L), median (IQR)	20.90 (17.00-26.88)	21.00 (18.00 30.00)	19.00 (17.00-24.00)	0.004
Trombosit (×10 ⁹ /L), medyan (IQR)	230.50 (197.50 284.75)	226.00 (194.00 287.75)	236.50 (199.00 282.75)	0.699
INR, medyan (IQR)				0.728
APRI skoru, medyan (IQR)				0.088
FIB-4 skoru, median (IQR)				0.562
AFP (ng/mL), medyan (IQR)				0.541
HBV DNA (IU/mL), medyan (IQR)	677.50 (203.25-2707.25)	666.00 (208.50 2009.00)	820.50 (196.00-3753.25)	0.849

MASLD-pozitif olgularda:
VKİ, bel çevresi, açlık plazma glukozu, trigliserid, LDL-kolesterol, AST ↑
HDL-kolesterol ↓

Tablo-2: MASLD tanılı olan ve olmayan olguların kategorik parametreler açısından karşılaştırılması

Değişken	Kategori	Toplam (n=272)	MASLD-pozitif (n=152)	MASLD-negatif (n=120)	p değeri
Yaş	<65 yaş, n (%)	226 (83.1)	125 (55.3)	101 (44.7)	0.796
	≥65 yaş, n (%)	46 (16.9)	27 (58.7)	19 (41.3)	
Cinsiyet	Kadın, n (%)	114 (41.9)	60 (52.6)	54 (47.4)	0.388
	Erkek, n (%)	158 (58.1)	92 (58.2)	66 (41.8)	
Vücut kitle indeksi	Düşük kilolu/normal, n (%)	87 (32.0)	27 (17.8)	60 (50.0)	<0.001
	Fazla kilolu, n (%)	119 (43.8)	78 (51.3)	41 (44.2)	
Tip 2 DM	Yok, n (%)	205 (75.3)	105 (55.8)	100 (83.3)	0.010
	Var, n (%)	67 (24.7)	47 (31.3)	20 (16.7)	
Prediyabet	Yok, n (%)	245 (89.9)	133 (87.5)	112 (93.3)	0.245
	Var, n (%)	27 (10.1)	19 (12.5)	8 (6.7)	
Statin kullanımı	Yok, n (%)	251 (92.3)	133 (87.5)	118 (98.3)	0.001
	Var, n (%)	21 (7.7)	19 (12.5)	2 (1.7)	
Antihipertansif tedavi kullanımı	Yok, n (%)	226 (83.1)	120 (78.9)	106 (88.3)	0.059
	Var, n (%)	46 (16.9)	32 (21.1)	14 (11.7)	
Anti-HBe	Negatif, n (%)	29 (10.7)	10 (6.6)	19 (15.8)	0.024
	Pozitif, n (%)	243 (89.3)	142 (93.4)	101 (84.2)	

Fazla kilolu ve obez
Tip II DM
Dislipidemi tanısıyla statin kullanımı
Anti-HBe pozitifliği

MASLD ↑

Tablo-2: MASLD tanılı olan ve olmayan olguların kategorik parametreler açısından karşılaştırılması

Değişken	Kategori	Toplam (n=272)	MASLD-pozitif (n=152)	MASLD-negatif (n=120)	p değeri
Trombositopeni	Yok, n (%)	264 (97.1)	147 (96.7)	117 (97.5)	1.000
	Var, n (%)	8 (2.9)	5 (3.3)	3 (2.5)	
APRI skoru	<0.5, n (%)	245 (90.1)	138 (90.8)	107 (89.2)	0.810
	≥0.5, n (%)	27 (9.9)	14 (9.2)	13 (10.8)	
FIB-4 skoru	<1.67, n (%)	239 (87.9)	132 (86.8)	107 (89.2)	0.692
	≥1.67, n (%)	33 (12.1)	20 (13.2)	13 (10.8)	
Antiviral tedavi kullanımı	Yok, n (%)	142 (52.2)	93 (61.2)	49 (40.8)	0.001
	Var, n (%)	130 (47.8)	59 (38.8)	71 (54.6)	

- Olguların 32'si (%11.8) TDF, 31'i (%11.4) TAF ve 67'si (%24.6) ETV almaktaydı.
- Antiviral tedavi alan olgularda MASLD prevalansı ↓
- MASLD oranı kullanılan ilaca göre farklılık göstermedi.

Tablo-3: MASH tanılı olan ve olmayan olguların karşılaştırılması

	MASH-pozitif (n=27)	MASH-negatif (n=82)	p değeri
Yaş, yıl, ortalama $\pm$ SS	48.44 $\pm$ 11.93	48.01 $\pm$ 12.40	0.874
VKİ (kg/m ²), medyan (IQR)	26.41 (23.62-30.36)	25.02 (22.80-27.59)	0.277
Bel çevresi, cm, medyan (IQR)	96.00 (85.00-102.00)	94.00 (83.00-102.00)	0.830
HbA1c (%), medyan (IQR)	5.65 (5.28-6.18)	5.65 (5.36-6.05)	0.774
Glukoz (mg/dL), medyan (IQR)	100.40 (89.98-112.68)	94.50 (87.93-101.70)	0.131
Trigliserid (mg/dL), medyan (IQR)	144.70 (78.98-221.03)	96.55 (75.18-138.00)	0.020
HDL (mg/dL), medyan (IQR)	39.95 (33.00-48.00)	46.35 (37.70-55.00)	0.005
LDL (mg/dL), medyan (IQR)	101.65 (97.50-126.10)	101.00 (87.60-117.50)	0.247
Sistolik KB, mmHg), medyan (IQR)	120.00 (110.00-130.00)	125.05 (120.00-130.00)	0.208
Diastolik KB, mmHg), medyan (IQR)	80.00 (72.50-80.00)	80.00 (75.00-85.00)	0.440
ALT (IU/L), medyan (IQR)	16.80 (13.00-25.00)	19.00 (15.00-25.33)	0.530
AST (IU/L), median (IQR)	19.60 (17.00-21.00)	19.00 (16.00-21.93)	0.819
Trombosit ($\times 10^9/L$), medyan (IQR)	249.00 (186.00-296.00)	238.50 (205.00-276.00)	0.930
INR, medyan (IQR)	0.98 (0.95-1.00)	0.97 (0.90-1.02)	0.679
APRI skoru, medyan (IQR)	0.20 (0.20-0.32)	0.20 (0.20-0.30)	0.989
FIB-4 skoru, median (IQR)	0.78 (0.66-1.12)	2.40 (1.80-3.50)	0.726
AFP (ng/mL), medyan (IQR)	2.14 (1.35-3.03)	2.40 (1.80-3.50)	0.237

Tablo-4: MASH tanılı olan ve olmayan olguların kategorik parametreler açısından karşılaştırılması

Değişken	Kategori	Toplam (n=109)	MASH-pozitif (n=27)	MASH-negatif (n=82)	p değeri
Yaş	<65 yaş, n (%)	96 (88.1)	23 (85.2)	73 (89.0)	0.732
	≥65 yaş, n (%)	13 (11.9)	4 (14.8)	9 (11.0)	
Cinsiyet	Kadın, n (%)	41 (37.6)	5 (18.5)	36 (43.9)	0.033
	Erkek, n (%)	68 (62.4)	22 (81.5)	46 (56.1)	
Vücut kitle indeksi	Düşük kilolu/normal, n (%)	38 (34.9)	7 (25.9)	31 (37.8)	0.258
	Fazla kilolu, n (%)	45 (41.3)	15 (55.6)	30 (36.6)	
	Obez, n (%)	26 (23.9)	5 (18.5)	21 (25.6)	
Tip 2 DM	Yok, n (%)	91 (83.5)	21 (77.8)	70 (85.4)	0.378
	Var, n (%)	18 (16.5)	6 (22.2)	12 (14.6)	
Prediyabet	Yok, n (%)	84 (77.1)	22 (81.5)	62 (75.6)	0.715
	Var, n (%)	25 (22.9)	5 (18.5)	20 (24.4)	
Dislipidemi tanısıyla statin kullanımı	Yok, n (%)	102 (93.6)	25 (92.6)	77 (93.9)	1.000
	Var, n (%)	7 (6.4)	2 (7.4)	5 (6.1)	
Antihipertansif tedavi kullanımı	Yok, n (%)	92 (84.4)	25 (92.6)	67 (81.7)	0.231
	Var, n (%)	17 (15.6)	2 (7.4)	15 (18.3)	
Anti-HBe	Negatif, n (%)	15 (13.8)	1 (3.7)	14 (17.1)	0.110
	Pozitif, n (%)	94 (86.2)	26 (96.3)	68 (82.9)	

Tablo-4 Devamı: MASH tanılı olan ve olmayan olguların kategorik parametreler açısından karşılaştırılması

Değişken	Kategori	Toplam (n=109)	MASH-pozitif (n=27)	MASH-negatif (n=82)	p değeri
Trombositopeni	Yok, n (%)	106 (97.2)	26 (96.3)	80 (97.6)	1.000
	Var, n (%)	3 (2.8)	1 (3.7)	2 (2.4)	
APRI skoru	<0.5, n (%)	103 (94.5)	26 (96.3)	77 (93.9)	1.000
	≥0.5, n (%)	6 (5.5)	1 (3.7)	5 (6.1)	
FIB-4 skoru	<1.67, n (%)	102 (93.6)	25 (92.6)	77 (93.9)	1.000
	≥1.67, n (%)	7 (6.4)	2 (7.4)	5 (6.1)	
Antiviral tedavi kullanımı	Yok, n (%)	11 (10.1)	2 (7.4)	9 (11.0)	0.728
	Var, n (%)	98 (89.9)	25 (92.6)	73 (89.0)	
Fibrozis	<3	84 (77.1)	22 (81.5)	62 (75.6)	0.715
	≥3	25 (22.9)	5 (18.5)	20 (24.4)	
MASLD	Yok	60 (55.1)	1 (3.7)	59 (72.9)	<0.001
	Var	49 (44.9)	26 (96.3)	23 (28.1)	

MASLD-pozitif olgularda ve erkek olgularda MASH varlığı anlamlı ölçüde daha fazlaydı.

Tablo 5: MASLD Tanısıyla Bağımsız İlişkili Faktörler

Çok değişkenli analiz		
Değişken	Olasılık oranı (%95 GA)	p değeri
Tip 2 DM	1.24 (0.41-3.76)	0.707
Açlık plazma glukozu	1.01 (1.00-1.03)	0.065
Trigliserid	1.00 (0.99-1.01)	0.941
Fazla kilolu olma		0.157
Obezite		0.274
Dislipidemi tanısıyla statin kullanımı		0.010
AST yüksekliği		0.026
Antiviral tedavi		0.013
		-
VKİ: fazla kilolu	4.29 (2.06-8.96)	<0.001
VKİ: obez	6.27 (2.16-18.17)	0.001
Cinsiyet	0.95 (0.48-1.87)	0.949
Bel çevresi	1.00 (0.97-1.03)	0.824

Fazla kilolu olma

Obezite

Dislipidemi tanısıyla statin kullanımı

AST yüksekliği

bağımsız risk faktörleri

Antiviral tedavi → **MASLD için koruyucu?**

TARTIŞMA

5

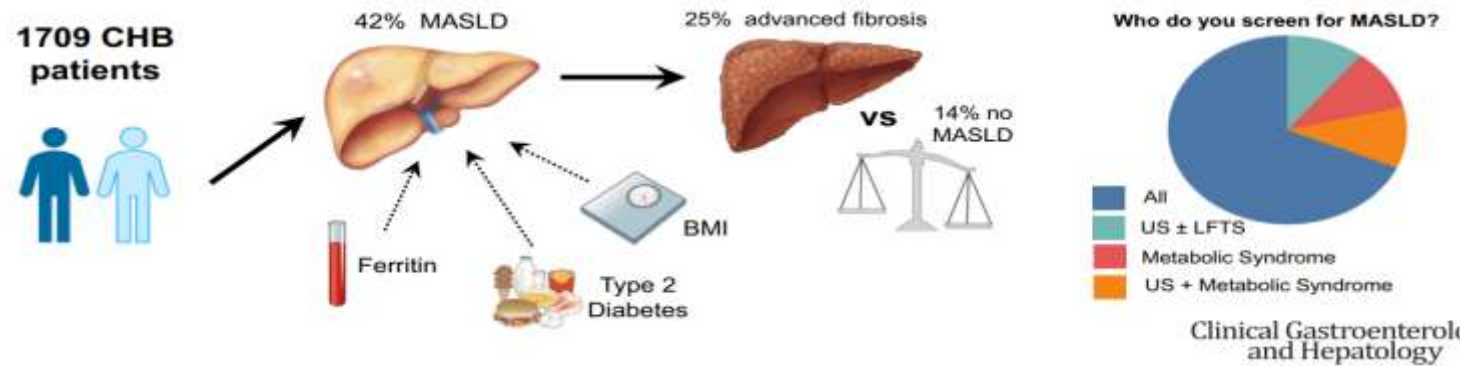
Risk Factors of Metabolic Dysfunction-associated Steatotic Liver Disease in a Cohort of Patients With Chronic Hepatitis B

Maria Kalafateli,^{1,2,*} Roberta Forlano,^{1,2,3,*} Eleanor Barnes,⁴ Laura Martinez-Gili,¹

Table 2. Factors Independently Associated With a Diagnosis of MASLD in the CHB Population (N = 1709)

Variable	Multivariate analysis	
	OR (95% CI)	P value
Ethnicity	0.45 (0.08–2.59)	.37
Age	1.003 (0.98–1.03)	.79
BMI	1.27 (1.19–1.36)	< .001
ALT	1.01 (0.99–1.02)	.15
GGT	0.995 (0.99–1.00)	.05
Ferritin	1.002 (1.00–1.00)	.05
Albumin	0.55 (0.29–1.04)	.07
Bilirubin	0.78 (0.50–1.20)	.25
Creatinine	0.67 (0.44–1.01)	.06
HBe-antigen positive	0.28 (0.05–1.54)	.14
T2DM	2.60 (1.12–6.02)	.03
On GLP-1RA	2.55 (0.13–49.02)	.54
Hypertension	1.35 (0.73–2.50)	.35
Dyslipidaemia	1.65 (0.72–3.77)	.24
History of MACE	0.91 (0.29–2.87)	.87
On statin treatment	0.45 (0.17–1.15)	.09
On antiviral treatment	1.21 (0.72–2.01)	.47

Metabolic dysfunction-associated steatotic liver disease (MASLD) aggravates liver fibrosis in chronic hepatitis B (CHB)

USG, CAP skoru veya histolojiye dayalı MASLD prevalansı: %42.3
 MASLD'lı olgularda: ileri yaş, beyaz ırk, yüksek VKİ daha fazla;
 ALT, GGT, trigliserid, kreatinin, ferritin daha yüksek; HDL daha düşük

Çok değişkenli analizde KHB olgularında MASLD ile bağımsız ilişkili faktörler: VKİ, ferritin düzeyi ve Tip1IDM

Article

Prevalence of Non-Alcoholic Fatty Liver Disease and Its Impact on Fibrosis Risk in Inactive Chronic Hepatitis B Patients: Insights from a Cross-Sectional Study

Received: 11 July 2024

Revised: 8 August 2024

Accepted: 9 August 2024

Published: 12 August 2024

Said A. Al-Busafi ^{1,*} , Amna S. Al Balushi ², Halima H. Al Shuaili ³ , Dalia A. Mahmood ⁴
and Abdullah M. Al Alawi ^{2,5}

425 Kronik inaktif Hepatit B tanılı olguda NAFLD prevalansı: %47.8

NAFLD ile bağımsız ilişkili faktörler: Tip II DM, yüksek LDL, yüksek hemoglobin, düşük trombosit

Fibrozis: NAFLD'lı olguların %10.5'inde
NAFLD olmayan olgularda %1.4

ORIGINAL ARTICLE

Liver status and metabolic-dysfunction associated steatotic liver disease/steatohepatitis presence by Fibroscan® in patients with chronic hepatitis B: A Faraday study

Mustafa Kemal Celen¹, Cigdem Mermutluoglu¹, Fethiye Akgul², Pinar Cakmak³, Tuba Damar Cakirca⁴, Ismail Yildiz⁵, Yesim Tasova⁶, Yasar Bayindir^{7,*}

- Ülkemizden HBV DNA>2000 IU/mL olan 70 KHB olgunun dahil edildiği araştırma
- Amaç: KHB hastalarında karaciğer biyopsisi ile transient elastografi yöntemiyle yapılan CAP değerlendirmesi arasındaki tutarlılığı belirlemek
- Tedavi öncesi olguların %27.1'i MASLD; %8.6 MASH tanısı almış.
- Olguların tümüne TDF başlanmış ve 12 aylık takipte MASLD oranı %25.7'ye gerilemiş (p = 0,064); MASH oranında değişiklik saptanmamış.

SONUÇ₅

- Araştırmamız, KHB olgularında MASLD'ın sık görülen bir komorbidite olduğu ve metabolik risk faktörleri ile yakın ilişkili seyrettiğini göstermektedir.
- Bu risk faktörlerine yönelik bütüncül bir yaklaşımın ve gerekli durumlarda antiviral tedavinin büyük önemi olduğu düşünülmektedir.

Teşekkürler 😊

